

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ВИМІР
В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 26 квітня 2024 року

Одеса
«Фенікс»
2024

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)
Є 24

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 15.05.2024 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: науково-практичний вимір в умовах воєнних викликів** : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 26 квітня 2024 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2024. – 1000 с.
ISBN 978-617-8430-05-4

У збірнику відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології в умовах повномасштабного військового вторгнення. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їх конституційному вимірі у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики. Відображено наукові напрацювання у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових і науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)»364»»20»(062.552)

Матеріали видано в авторській редакції

ISBN 978-617-8430-05-4

© НУ «Одеська юридична академія, 2024
© Автори статей, 2024

Зміст

ПРИВІТАННЯ ПРЕЗИДЕНТА НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ» АКАДЕМІКА С. В. КІВАЛОВА.....	22
---	----

СЕКЦІЯ 1. ПИТАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ, ФІНАНСОВОГО ПРАВА

<i>Ківалов Сергій Васильович</i> СПІВВІДНОШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОВИХ ЗАХОДІВ ІЗ СУМІЖНИМИ КАТЕГОРІЯМИ.....	24
<i>Тодошак Олег Володимирович</i> ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА ЯКІСТЬ ОСВІТИ (НА ПРИКЛАДІ НУ «ОЮА»).....	26
<i>Біла-Тіунова Любов Романівна</i> ОКОЕМІ АСПЕКТИ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ.....	29
<i>Білоус-Осінь Тетяна Ігорівна</i> ПРАВОВА ПРИРОДА АДМІНІСТРАТИВНИХ СТЯГНЕНЬ.....	32
<i>Голоядова Тетяна Олексіївна</i> ПРАВОВІ АСПЕКТИ ОСКАРЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПОДАТКОВИХ ПЕРЕВІРОК В УМОВАХ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ	34
<i>Даниленко-Негара Юлія Сергіївна</i> ЩОДО ПИТАННЯ ЕТИЧНИХ СТАНДАРТІВ ПОВЕДІНКИ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ	36
<i>Закаленко Олена Василівна</i> ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ ЕФЕКТИВНОГО СУДОВОГО ЗАХИСТУ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ	38
<i>Козачук Діана Анатоліївна</i> МОРАЛЬНІ ЗАОХОЧЕННЯ ЯК МЕТОД СТИМУЛЮВАННЯ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ.....	41
<i>Маслова Яна Іванівна</i> ОКРЕМІ АСПЕКТИ КОМПЕТЕНЦІЇ КОМПЕТЕНЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ	44
<i>Негара Родіон Віталійович</i> ПОСАДОВІ ОСОБИ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА В АНТИКОРУПЦІЙНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ	46
<i>Неугодніков Андрій Олександрович</i> ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	48
<i>Осадчий Анатолій Юрійович</i> ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ МІСЦЯ НОРМ, ЯКІ ВСТАНОВЛЮЮТЬ АДМІНІСТРАТИВНІ ПРОЦЕДУРИ, В СИСТЕМІ ПРАВА	50
<i>Панфілов Олег Євгенович</i> ПРАВОВІ АСПЕКТИ ОПОДАТКУВАННЯ ІТ-КОМПАНІЙ.....	52
<i>Сандул Яна Миколаївна</i> НАЧАСНІ ПИТАННЯ РЕФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ.....	55
<i>Сідор Михайло Іванович</i> БЮДЖЕТНА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ В УКРАЇНІ	56
<i>Слободянюк Марина Анатоліївна</i> ПУБЛІЧНІ ПОСЛУГИ, ЩО НАДАЮТЬСЯ ОРГАНАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ.....	59
<i>Стрельников Андрій Вікторович</i> ПРОБЛЕМИ ВІДНЕСЕННЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ДО СУБ'ЄКТІВ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	61
<i>Фролова Євгенія Ігорівна</i> ЩОДО СУТНОСТІ ЗАХОДІВ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРИМУСУ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	63
<i>Манчул Марія-Діана Дмитрівна</i> НАУКОВІ ПОГЛЯДИ НА ПРАВОВУ ПРИРОДУ ФОНДУ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ДЛЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ ...	66
<i>Назарчук Анастасія Валеріївна</i> ДО ПИТАННЯ СУТНІСНО-ПОНЯТІЙНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ.....	68
НЕОДНОРІДНІСТЬ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ СУБ'ЄКТНОСТІ ОЦІНЮВАЧІВ ТА ЕКСПЕРТІВ	70
<i>Новак Анастасія Олександрівна</i> ПРОБЛЕМИ ДОСУДОВОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ ПУБЛІЧНО-ПРАВОВОГО СПОРУ	73
<i>Піть Ігор Юрійович</i> ПРОБЛЕМА ОКРЕСЛЕННЯ СУБ'ЄКТНОГО СКЛАДУ ВІЙСЬКОВИХ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ....	75
<i>Пономаренко Віталій Віталійович</i> НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ ЯК РОЗПОРЯДНИК БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ	78

Список використаних джерел

1. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 21.03.2024).
2. Катрин Д. К. Мета і завдання Національної поліції України : теоретико-правовий аспект. URL: http://www.lj.kherson.ua/2017/pravo03/part_2/5.pdf
3. Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку : резолюція Генеральної Асамблеї ООН № 34/169 від 17.12.1979 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_282 (дата звернення: 21.03.2024).
4. Рекомендація Rec (2001) 10 Комітету Міністрів державам-учасницям Ради Європи «Про Європейський кодекс поліцейської етики» : ухв. Комітетом Міністрів 19 верес. 2001 р. URL: <http://pravo.org.ua/files/Criminal%20justice/rec1.pdf> (дата звернення: 21.03.2024).
5. Кузьменко О. В. Завдання Національної поліції: проблеми правового регулювання. *Юридичний електронний журнал*. 2016. № 2. С. 196–197.
6. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення: 21.03.2024).
7. Про соціальні послуги : Закон України від 19.06.2003 р. № 966-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/966-15/ed20111015/card6#Public> (дата звернення: 21.03.2024).

Ключові слова: Органи Національної поліції, публічні послуги, адміністративні послуги, соціальні послуги, інформаційні послуги.

Keywords: National Police bodies, public services, administrative services, social services, information services

Стрельников Андрій Вікторович

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри адміністративного та фінансового права,
кандидат юридичних наук, доцент*

ПРОБЛЕМИ ВІДНЕСЕННЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ДО СУБ'ЄКТІВ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Інститут адміністративної відповідальності юридичних осіб являє собою сукупність матеріальних та процедурних норм адміністративного права, що покликані врегульовувати суспільні відносини у сфері забезпечення законності діяльності цих суб'єктів, а у разі вчинення ними неправомірних дій – забезпечити припинення такої незаконної діяльності, відшкодувати завдані збитки (не лише державі, але й іншим суб'єктам господарювання) та убезпечити від вчинення нових правопорушень. Проблемним аспектом функціонування зазначеного інституту є те, що значну кількість питань, зокрема щодо підстав притягнення юридичних осіб до відповідальності та видів адміністративних стягнень, що можуть застосовуватися, закріплено не лише Кодексом України про адміністративні правопорушення (далі – КупАП), але й значною кількістю інших законодавчих актів, зокрема таких, як: Господарський кодекс України, Лісовий кодекс України, Митний кодекс України; закони України «Про рекламу», «Про захист економічної конкуренції», «Про ціни і ціноутворення», «Про виключну (морську) економічну зону України», «Про ліцензування видів господарської діяльності» тощо.

Аналіз законодавства у сфері адміністративної відповідальності юридичних осіб свідчить, що значна кількість складів правопорушень стосуються діяльності юридичних осіб як певного роду колективних суб'єктів, а тому виникає проблема при здійсненні розмежування відповідальності посадових осіб підприємств, установ та організацій і самих юридичних осіб. При цьому з урахуванням того, що відповідальність юридичних осіб за порушення норм

адміністративного законодавства знаходиться переважно у межах інших інститутів, які не впливають із КУпАП, порівняти кількість справ про відповідальність юридичних осіб та адміністративну відповідальність їх посадових осіб є доволі складним завданням.

Зарахування юридичних осіб до суб'єктів адміністративної відповідальності як у контексті загальних положень, так і на рівні окремих складів правопорушень, передбачених Особливою частиною КУпАП є дискусійним. Зазначене обумовлюється тим, що істотна ознака адміністративного правопорушення як «винна дія чи бездіяльність», що закріплена КУпАП, є складним психолого-соціальним явищем, може бути притаманною лише фізичній особі, а не юридичній. Окрім цього, КУпАП у якості виключення передбачено суб'єктом відповідальності юридичних осіб, зокрема шляхом вказівки на цих суб'єктів у нормах, що передбачають окремі склади правопорушень, водночас переліку стягнень, що до них застосовуються, не виокремлено. Висновок щодо застосування окремих видів адміністративних стягнень, передбачених ст. 24 КУпАП, видається за можливе зробити виключно на підставі аналізу санкцій статей (санкцій частин статей) Особливої частини Кодексу.

Така нормативна невизначеність щодо системи стягнень, що застосовуються до юридичних осіб за порушення ними порядку створення, управління, функціонування та припинення діяльності, обумовлює і відсутність термінологічної єдності щодо позначення таких стягнень (зокрема у законодавстві та доктрині адміністративного права застосовуються такі поняття, як «адміністративні стягнення», «заходи впливу», «заходи адміністративно-правового впливу», «адміністративно-господарські санкції» тощо).

Адміністративні стягнення являють собою заходи правового впливу в межах адміністративної відповідальності, що одночасно застосовуються як реакція на протиправну суспільно-шкідливу поведінку та спрямовуються на недопущення вчинення нових проступків як самим правопорушником, так й іншими суб'єктами.

Вбачається можливим виокремлення у залежності від цільового спрямування двох груп адміністративних стягнень, що застосовуються до юридичних осіб за вчинення адміністративного правопорушення: 1) заходи, що спрямовані на компенсацію шкоди державі, фізичним особам, іншим юридичним особам (суб'єктам господарювання): штраф, адміністративно-господарський штраф; вилучення прибутку (доходу); стягнення зборів (обов'язкових платежів); конфіскація: предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення [1]; грошей, одержаних внаслідок вчинення адміністративного правопорушення. Ця група адміністративних стягнень має вплив на фінансову складову діяльності юридичної особи, що обумовлює можливість визначення розміру такого стягнення у грошовій формі; 2) заходи, що спрямовані на втручання у порядок та організацію діяльності юридичної особи: офіційне спростування за рахунок порушника поширених ним неправдивих, неточних або неповних відомостей; припинення експортно-імпортних операцій; застосування індивідуального режиму ліцензування; зупинення дії або анулювання ліцензії (патенту); обмеження або зупинення діяльності юридичної особи; ліквідація юридичної особи [2]. Ці стягнення виконують функцію не лише безпосереднього впливу на функціонування юридичної особи (зміни її якісних та кількісних показників діяльності), але є і заходом припинення правопорушення.

Список використаних джерел

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 р. № 8073-X. Дата оновлення 13.07.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> (дата звернення 02.04.2024 р.).
2. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. Дата оновлення 27.07.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення 02.04.2024 р.).

Ключові слова: адміністративна відповідальність, юридичні особи, стягнення, адміністративні стягнення, адміністративні правопорушення, проступок.

Keywords: administrative responsibility, legal entities, penalties, administrative penalties, , administrative legal measures, administrative offenses, misdemeanor.